

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE,
VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA**

za 2017. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-12-1327-6/17

Sarajevo, maj 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA.....	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	12
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	12
7.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih	13
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	13
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	14
7.1.1.3.1	Poticaji za poljoprivredu	14
7.1.1.3.1.1	Poticaji za biljnu i animalnu proizvodnju.....	16
7.1.1.3.1.2	Sudske presude iz programa podrški za 2017. godinu	18
7.1.1.3.1.3	Kontrola provođenja propisanih procedura za ostvarivanje poticaja za poljoprivredu na terenu ...	18
7.1.1.3.2	Poticaj za veterinarstvo	19
7.2	BILANS STANJA	20
7.2.1	Stalna sredstva.....	20
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	20
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	21
9.	JAVNE NABAVKE	23
10.	Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima	24
11.	KOMENTAR	26
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	27
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu.....	28
	Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine	31
V	PRILOG RAZVOJNO – INVESTICIJSKI PROJEKTI	32
	Pregled utroška sredstava razvojno-investicionih projekta.....	33

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o platama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtjevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Stvorene obaveze po osnovu poticaja za poljoprivredu za period 2014. - 2017. godina u iznosu od 14.198.060 KM (od čega se na obaveze iz 2017. godine odnosi 13.254.599 KM, a na dug iz ranijeg perioda 943.462 KM), koje se odnose na biljnu i animalnu proizvodnju i ostale podrške u poljoprivredi, nisu evidentirane na propisanim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnim periodima na koji se odnose u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor FBiH (Tačka 7.1.1.3.1 Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenja s rezervom, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda iz radnog odnosa u iznosu od 813.342 KM po instrukciji Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama u glavnoj knjizi evidentirane su na poziciji razgraničenih rashoda (Tačka 7.2.2. Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** za 2017. godinu, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Iznada i izvršenje Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu za 2017. godinu nije izvršeno u skladu članom 10. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kojim je regulisano da se srazmjerne smanji visina sredstava za podršku pojedinom klijentu, kada ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrški i odobrenim Budžetom FBiH za 2017. godinu (Tačka 7.1.1.3.1.1. Izvještaja).
2. Implementacija i izvještavanje nadležnih institucija o utrošku sredstava pojedinih razvojno – investicijskih projekata u nadležnosti Ministarstva, koji se finansiraju iz ino - kredita i donatorskih sredstava nije vršeno u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH (Tačka 10. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Zahtjevi aplikаната по основу Programa utroška sredstava poticaja po modelu ruralnog razvoja za 2012. godinu u procijenjenom iznosu od 11.139.616 KM nisu završeni, što nije u skladu sa Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju i Zakonom o upravnom postupku (Tačka 8. Izvještaja).

Sarajevo, 08.05.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršenju Budžeta FBiH za 2017. godinu;
- Budžet FBiH za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o poljoprivredi;
- Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitu;
- Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH;
- Zakon o upravnom postupku FBiH;
- Zakon o veterinarstvu FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Ministarstvo vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U sastavu Ministarstva se nalazi i Federalna uprava za šumarstvo sa sjedištem u Sarajevu. Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za njegov rad za koji se sredstva osiguravaju u Budžetu FBiH.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz juna 2013. godine na koji je Vlada FBiH dala saglasnost.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mesta službenika i namještenika. Istim su sistematizovana radna mesta za 145 izvršioča, a na dan 31.12.2017. godine u Ministarstvu je bilo 94 zaposlenih. Budžetom za 2017. godinu planiran broj zaposlenih je 99.

Ministarstvom rukovodi Ministar Šemsudin Dedić, koji je imenovan 01.04.2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Marka Marulića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od oktobra 2017. godine do marta 2018. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Ministarstva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da se nisu preuzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preuzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uspostavljena odgovarajuća analiza i kontrola u dijelu sklapanja Ugovora i iskazivanja troškova po osnovu izdataka za mobilne telefone;

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09, 48/11

- 2) Osigurano kontinuirano rješavanje predmeta u ponovljenim postupcima provedenim po presudama u oblasti novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 3) Uspostavljena adekvatna pomoćna evidencija i pisana komunikacija sa krajnjim korisnicima transfera kako bi se jasno i precizno utvrdio broj grla obuhvaćenih dijagnostičkim ispitivanjem;
- 4) Izvještavanje o utrošku sredstava razvojno - investicijskih projekata vršeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i drugim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih institucija;
- 5) Usaglašeno knjigovodstveno stanje sa stvarnim za mobilne telefone na osnovu zapisnika popisne komisije.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Poduzete su aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i donošenja internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima;
- 2) Poduzete su aktivnosti da se interna revizija obavlja u skladu sa aktivnostima definisanim Zakonom o internoj reviziji FBiH, te ostalim podzakonskim propisima u dijelu redovne identifikacije i procjene rizika, kao i dokumentuje praćenje aktivnosti poduzetih po preporukama internog revizora;
- 3) Osigurano je izvršenje kontrole i superkontrole unesenih podataka od nadležnih institucija u većem dijelu općina u Registru klijenata i Registru poljoprivrednih gazdinstava;
- 4) Nastavljene su aktivnosti na provođenju kontrole i inspekcijskog nadzora nad klijentima u fazi proizvodnje i dodijeljenim poticajnim sredstvima od strane nadležnih u Ministarstvu zajedno sa Kantonalnom poljoprivrednom inspekcijom i Federalnom upravom za inspekcijske poslove;
- 5) Pravosnažne sudske presude evidentiratine su na pripadajućim pozicijama obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, ali ne i na rashodima;
- 6) Komisije za ruralni razvoj, na osnovu prethodno utvrđene blagovremenosti i potpunosti dostavljene dokumentacije, nisu izvršile u cijelosti kontrolu na terenu preostalih neobrađenih zahtjeva aplikanata po osnovu Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu za 2012. godinu i nakon utvrđenog činjeničnog stanja nisu poduzete aktivnosti na konačnom rješavanju preostalih zahtjeva aplikanata po navedenom osnovu u saradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom finansija.

Nerealizovane preporuke

- 1) Program novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju uskladiti sa usvojenim strateškim opredjeljenjima u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, na osnovu Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora;
- 2) Osigurati da se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizirani poslovi i zadaci vezani za implementaciju projekata od značaja za Federaciju iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, obavljaju u okviru Sektora za upravljanje projektima u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija FBiH;
- 3) U saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti u dijelu: iskazivanja istinitog i tačnog prikazivanja planova i realizacije kapitalnih projekata koji se finansiraju iz ino i domaćih izvora; dogоворити način upravljanja plasiranih sredstava finansijskim institucijama u vidu kreditnih linija koje su preostale nakon završetka projekata i osigurati nadzor nad plasiranim sredstvima putem kreditnih linija iz razvojno-investicijskih projekata kako bi se obezbijedilo redovno mjesечно izvještavanje i praćenje utroška sredstava u skladu sa ugovorima za utvrđene namjene;
- 4) Dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicijskih projekata;

- 5) Preispitati opravdanost isplate zaposlenicima po osnovu rada u komisijama za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, kao i zaključivanje Ugovora o djelu za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva;
- 6) Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade za rad u radnim tijelima vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;
- 7) Obaveze, odnosno rashode na teret budžetske godine stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta;
- 8) Određivanje poticajnih cijena za animalnu i biljnu proizvodnju (povećanje/smanjenje) vršiti na osnovu prethodno izvršenih analiza i utvrđenih kriterija i obezbjediti zakonsku podlogu da sistem obračuna i isplate podrški bude usaglašen sa odobrenim budžetom;
- 9) Svi rashodi i izdaci treba da se priznaju i iskazuju (evidentiraju) u onom periodu kada je obaveza i nastala neovisno o plaćanju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH;
- 10) Prilikom sačinjavanja Programa utroška sredstva poticaja za poljoprivrednu dosljedno primjenjivati odredbe člana 10. Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju u dijelu srazmernog smanjenja visine sredstava za podršku pojedinom klijentu, ako ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrški.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva utvrđena je unutrašnja organizacija, djelokrug organizacionih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, opis poslova i zadataka radnih mjesta. Na dan 31.12.2017. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 94 izvršioca. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji stručni i upravni poslovi iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se putem sljedećih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivrednu i prehrambenu industriju, Sektor za ruralni razvoj i poljoprivredne savjetodavne službe, Sektor za poljoprivredna plaćanja, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vode, Sektor za šumarstvo i Sektor za upravljanje projektima.

Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH² predviđeno je da Ministarstvo putem organizacione jedinice u svom sastavu implementira projekte od značaja za Federaciju koje odobri Vlada FBiH i upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim za realizaciju projekata. Za obavljanje navedenih poslova, u okviru Ministarstva formiran je Sektor za upravljanje projektima sa 19 sistematizovanih radnih mjesta sa tri Jedinice za implementaciju projekata: Jedinica za koordinaciju Projekta razvoja stočarstva i ruralnog finansiranja, Jedinica za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi i Jedinica za upravljanje Projektom „Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH“. Vezano za navedeno, konstatovali smo da nije implementiran Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu inkorporiranja Jedinice za koordinaciju Projekta razvoja stočarstva i ruralnog finansiranja i Jedinice za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi. Jedinica za upravljanje Projektom „Snabdijevanje vodom i sanitacija u FBiH“ ima svoje prostorije u Ministarstvu i dva uposlenika raspoređena u skladu sa Pravilnikom.

² „Sl. novine FBiH“ br.106/14

Ministarstvo je u novembru 2017. godine, uz saglasnost Vlade, raspisalo Javni konkurs za prijem 5 rukovodećih državnih službenika koji je objavljen u dnevnim novinama i „Službenim novinama FBiH“³. Konkurs je raspisan za popunjavanje radnih mjesta 4 pomoćnika ministra (u sektorima za poljoprivredu i prehrambenu industriju; poljoprivredna plaćanja; finansije i računovodstvo; pravne, kadrovske i opće poslove) i direktora Federalne uprave za šumarstvo. Istovremeno je, u istim Službenim novinama, objavljeno poništenje Javnog konkursa iz 2014. godine (za radna mjesta pomoćnika ministra u sektorima za poljoprivredu i prehrambenu industriju i za poljoprivredna plaćanja).

Do okončanja predmetne revizije konkursna procedura nije završena jer je rješenjem Federalnog upravnog inspektora od 04.12.2017.godine između ostalog ministarstvu naređeno da:

1. postupi po rješenjima Odbora državne službe za žalbe FBiH od 16.06.2015. godine, te okonča konkursnu proceduru iz 2014. godine (rok za postupanje 8 dana od prijema rješenja);
2. podnese zahtjev Agenciji za državnu službu FBiH za poništenje Javnog konkursa za popunu radnih mjesta rukovodećih državnih službenika u Ministarstvu pozicija 1 i 2 koji je objavljen u „Službenim novinama FBiH“ br. 87/17 (rok za postupanje je 3 dana od prijema rješenja).

Na Rješenje upravnog inspektora Ministarstvo je uložilo žalbu 12.12.2017. godine koja je odbačena kao neosnovana Rješenjem Ministarstva pravde FBiH od 12.02.2018. godine. Ministar je 19.03.2018. godine podnio tužbu za poništenje konačnog upravnog akta Kantonalnom sudu u Sarajevu.

Pravilnik o internoj kontroli Ministarstva je usvojen u januaru 2018. godine kako bi zadovoljio sistem internih kontrola u skladu sa COSO-modelom i definisao: kontrolno okruženje, procjenu rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjenu. Navedenim pravilnikom prestao je da važi pravilnik o internim kontrolama iz 2010. godine. Ministarstvo je usvojilo značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. U toku 2017. godine Ministarstvo je sačinilo listu važećih internih akata, te izvršilo ažuriranje i dopunu internih akata shodno donesenim Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike iz 2016. godine. Godišnji izvještaj o funkcionalnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrola dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 26.02.2018. godine.

Naši nalazi vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu: dodjele, kontrole i nadzora sredstva za tekuće transfere; evidentiranja obaveza; vanbilansne evidencije; godišnjeg popisa; naknada za rad u komisijama i nadzor i izvještavanje o razvojno-investicionim projektima. Ne može se potvrditi da se doneseni akti i procedure vezane za uspostavu sistema internih kontrola u potpunosti implementiraju imajući u vidu utvrđene propuste tokom obavljanja revizije za 2017. godinu na što je ukazano u ovom revizorskom izvještaju. Također ističemo da se određeni propusti ponavljaju duži niz godina i da po datim preporukama za ključne postupke poslovanja uglavnom nije postupljeno, kao što su stvaranje obaveza u iznosu većem od odobrenog budžeta što nije u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **Potrebno je osigurati primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sistema internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola u skladu sa COSO modelom.**

Interna revizija

Vezano za funkciju interne revizije, utvrdili smo da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organizovana Jedinica interne revizije kao osnovna organizaciona jedinica u kojoj su sistematizovana

³ Službene novine FBiH broj 87/17 od 10.11.2017. godine

četiri radna mjesta. U 2017. godini popunjeno je jedno radno mjesto i to načelnika Jedinice. Obavljanje navedenih poslova je u okviru poslova i zadataka navedenog radnog mjeseta propisanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Načelnik Jedinice za internu reviziju sačinio je strateški plan za period od 3 godine i plan rada za 2017. godinu u januaru 2017. godine, a godišnji izvještaj o radu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH je sačinjen i dostavljen Centralnoj Harmonizacijskoj Jedinici 02.03.2018. godine. U toku 2017. godine od planiranih šest, izvršene su četiri revizije. Obavljene revizije se odnose na dvije revizije za tekuće transfere za 2016. godinu, jednu reviziju za operativne troškove i jednu reviziju za transfer za animalnu proizvodnju – tov svinja za 2017. godinu. **S obzirom da tekući transferi čine 95% budžeta ministarstva i nose visoki rizik, interna revizija bi trebala svoje aktivnosti da usmjeri na realizaciju tekućih transfера u toku godine kako bi preventivno djelovala i otklonila potencijalne propuste koji, s obzirom na obim transakcija, mogu biti materijalno značajni.**

Preporuka:

- **Poduzeti aktivnosti da se interna revizija obavlja u skladu sa aktivnostima definisanim Zakonom o internoj reviziji FBiH, te ostalim podzakonskim propisima u dijelu redovne identifikacije i procjene rizika i kontrole rizičnih procesa u Ministarstvu.**

Prevencija korupcije

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcionim planom za provedbu strategije za borbu protiv korupcije, 25.05.2017. godine ministar je imenovao radnu grupu i koordinatora za izradu i provođenje Plana integriteta Ministarstva. Ministar je 16.11.2017. godine usvojio Plan integriteta i isti je dostavljen Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i Timu za monitoring i koordinaciju provođenja.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

U skladu sa **Zakonom o poljoprivredi⁴, poljoprivredna politika se provodi prema Srednjoročnoj strategiji razvijanja poljoprivrednog sektora u Federaciji BiH**. Ista sadrži kratkoročne i srednjoročne ciljeve, mjere, vremenski slijed, nositelje i rokove ostvarenja tih ciljeva u sektoru poljoprivrede i donosi se na razdoblje od pet godina. Ministarstvo utvrđuje i priprema temeljne elemente za izradu poljoprivredne strategije koju, nakon razmatranja i utvrđivanja Vlade FBiH, usvaja Parlament FBiH. Srednjoročna strategija razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2015 - 2019. godina usvojena je na sjednici Predstavničkog doma od 29.5.2015. godine i na sjednici Doma naroda od 08.6.2015. godine.

Ministarstvo nije usvojilo akcioni plan za realizaciju navedene strategije 2015-2019. godine, već se isti planiranju kroz Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ za 2017. godinu i provedbene propise za implementaciju istoga, u skladu sa članom 28. Zakona o poljoprivredi i članom 4. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Uvidom u Srednjoročnu strategiju razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2015. – 2019. godina planirana sredstva za 2017. godinu kao i usvojena područja djelovanja i operativni ciljevi nisu implementirani u potpunosti u Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ za 2017. godinu. Program poticaja za 2017. godinu je odobren u manjem iznosu i sa mjerama koncentriranim na proizvodnju i direktna plaćanja, dok su Strategijom određene i mjere kao što su ruralni razvoj i opće usluge u poljoprivredi. Ministarstvo informiše Vladu o implementaciji programa za poticaje nakon što prikupi informacije svih deset kantona i sačini detaljan izvještaj o realizovanim mjerama za tekuću godinu. Do momenta okončanja predmetne revizije informacija nije bila završena i dostavljena Vladi FBiH.

Ne može se potvrditi da su Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ za 2017. godinu implementirana područja djelovanja i operativni ciljevi u

⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 88/07, 4/10, 27/12 i 7/13

skladu sa usvojenom Srednjoročnom strategijom razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2015. – 2019. godina.

Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH⁵i Uredbom o konsolidaciji privrednih društava u FBiH⁶, Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju postupka finansijske konsolidacije i o tome redovno, a najmanje jednom u šest mjeseci informisati Vladi FBiH. Za 4 preduzeća za koje je Vlada FBiH donijela odluke o finansijskoj konsolidaciji (3 privatna preduzeća - Mapex d.d. Maglaj, Klas d.d. Sarajevo i Hepok d.d. Mostar i 1 preduzeće sa učešćem državnog kapitala 90,33% Agrokomerc d.d. Velika Kladuša). Vlada FBiH je utvrdila tekst Zakona o izmjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH, s ciljem da rok do kojeg je važio ovaj zakon (10.7.2017. godine) produži do 10.7.2019. godine kako bi se omogućilo privrednim društvima da okončaju aktivnosti u vezi s finansijskom konsolidacijom, odnosno da otklone prepreke na realizaciji Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava, kako bi oni kojima je odobren postupak finansijske konsolidacije mogli u zakonskom roku okončati započete aktivnosti. Kako Izmjena zakona nije usvojena, a rok je istekao, Vlada je donijela Uredbu u istom tekstu koja će se primjenjivat do stupanja na snagu Zakona o izmjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH. U skladu sa produženjem roka, Vlada FBiH je izmjenila odluke o finansijskoj konsolidaciji za: Agrokomerc d.d. Velika Kladuša, Mapex d.d. Maglaj i Klas d.d. Sarajevo⁷, dok za Hepok d.d. Mostar odluka o produženju roka nije donešena. Privredna društva nisu redovno tj. mjesечно izvještavali Ministarstvo o postupku finansijske konsolidacije niti su postigla sporazume sa nadležnim institucijama za izmirivanje svojih tekućih finansijskih obaveza, a krajnji rok je bio 60 dana od dana donošenja odluke o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava (odluke su donesene decembar 2014. i januar 2015. godine). Ne provodeći navedeno Uredbom je određeno da će Vlada FBiH donijeti odluku o stavljanju van snage svoje Odluke o finansijskoj konsolidaciji, čime se postupak finansijske konsolidacije konkretnog dužnika okončava.

U skladu sa naprijed navedenim Ministarstvo je u fazi prikupljanja izvještaja svih privrednih društava i pripreme Informacije o realizaciji postupka finansijske konsolidacije u privrednim društvima u FBiH u 2017. godini koju treba da dostavi Vladi FBiH na razmatranje i postupanje.

Godišnji izvještaj o stanju poljoprivrede u prethodnoj kalendarskoj godini (Zeleni Izvještaj) za 2016. godinu Ministarstvo je u zakonskom roku sačinilo i dostavilo Vladi FBiH, koja je isti utvrdila zaključkom i proslijedila 24.5.2017. godine Parlamentu FBiH na razmatranje i prihvatanje. Tematske sjednice Parlamenta FBiH "Stanje u poljoprivredi Federacije BiH" održane su 17.05. i 14.06.2017. godine i dato 17 zaključaka sa nosiocima aktivnosti i rokom izvršenja. Glavni zaključci se odnose na finansiranje duga u poljoprivrednim poticajima gdje je naloženo Vladi FBiH da osigura sredstva iz klirinškog duga za izmirenje svih naslijedjenih dugovanja u poljoprivredi kroz izmjene i dopune Budžeta Federacije BiH za 2017. godinu, što je djelimično ispunjeno. Dalje, naloženo je da se osiguraju sredstava u Budžetu FBiH za poljoprivrodu i prehrambenu industriju u skladu sa Srednjoročnom strategijom razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji BiH 2015.-2019. godina i Zakonom o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju FBiH i što prije usvoji Program ruralnog razvoja Federacije BiH za razdoblje 2016.-2020.godina, te isti uključi u Program javnih investicija u Federaciji BiH. Ukupno je izdato 17 zaključaka od čega se na Ministarstvo kao nositelja aktivnosti odnosi šest, a Odbor za poljoprivrodu, vodoprivodu i šumarstvo Predstavničkog doma Parlamenta FBiH je zadužen da prati realizaciju zaključaka i o tome izvijesti Predstavnički dom Parlamenta FBiH. Ministarstvo je započelo aktivnosti u njihovoj nadležnosti koje su vezane i za druge institucije i o istima obavještava navedeni Odbor. Budžetom FBiH za 2018. godinu poticaji za poljoprivrodu odobreni su u istom iznosu kao i prošle godine. Zeleni izvještaj za 2017. godinu u je u fazi izrade.

Registrar klijenata i Registrar poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: registri) Ministarstvo je uspostavilo u skladu sa Zakonom o poljoprivredi. Istim je definisano da korisnici novčanih podrški i drugih oblika podrške u poljoprivredi, odnosno klijenti, mogu biti pravna lica sa sjedištem u FBiH i fizička lica koja imaju prebivalište u FBiH, a registrirana su za poljoprivrednu proizvodnju i upisana kao

⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 52/14

⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 74/17

⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 84/17 i 7/18

poljoprivredni proizvođači u navedene registre. Značaj upisa u registre je i u osiguranju transparentnosti u trošenju sredstava namijenjenih podršci u poljoprivredi, postepenom usklađivanju sa zahtjevima Europske unije radi korištenja sredstava iz predpristupnih fondova namijenjenih BiH, kao i obavljanju popisa ljudskih potencijala, zemljišta i životinja na poljoprivrednim gazdinstvima, u cilju što racionalnijeg, bržeg i kvalitetnijeg planiranja mjera nadležnih organa za pružanje podrške poljoprivrednog razvoja. Zakonom o novčanim podrškama je propisano da nosilac poljoprivrednog gazdinstva podnosi zahtjev za upis u registre nadležnoj općinskoj službi na čijem području se nalazi sjedište pravnog lica i obrta, odnosno prebivalište fizičkog lica nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i da Ministarstvo vodi Centralni registar za Federaciju, te je dužno osigurati tehničke uslove za elektronsko funkcionisanje registra. Od 79 općina samo 5 nije uradilo administrativnu kontrolu unosa podataka, te su uradili kontrolu i dostavile rezultat kontrole za 2.716 klijenata od čega je izvršena superkontrola provedena od strane Ministarstva na 404. Za 22 općine koje su dostavile podatke nisu obrađeni u momentu konačne revizije. Također, internom kontrolom kroz obradu zahtjeva za plaćanje kroz softver vršena je kontinuirana kontrola i ispravke podataka u registrima.

Obzirom da se kontrola nije izvršila u svim općinama, niti superkontrola, te da su podaci iz registra ulazni podaci za softver za obradu novčanih poticaja u poljoprivredi koji se koristi od 2017. godine, ne može se potvrditi da se sistem provođenja kontrole i samokontrole provodi kontinuirano i za sve korisnike novčanih poticaja.

Obavljanje poslova iz oblasti šumarstva u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave u nadležnosti je Ministarstva. Obzirom da za oblast šumarstva od 06.12.2011. godine prestao da važi zakon na nivou FBiH, Ministarstvo je tokom 2014. godine sačinjavalo i dostavljalo Vladi FBiH Informacije o stanju u oblasti šumarstva kao posljedica nepostojanja zakona o šumama i prijedloge za donošenje određenih odluka koje će se primjenjivati do donošenja zakona na nivou Federacije BiH. Ministarstvo je sačinilo Nacrt zakona o šumama koji je Vlada FBiH usvojila i isti su prihvatali Predstavnički dom Parlamenta FBiH i Dom naroda 15.12.2016. godine, nakon čega je Ministarstvo bilo zaduženo da provede javnu raspravu i izradi Prijedlog zakona o šumama. Ministarstvo je provelo javne rasprave u periodu od 06.02. do 03.03.2017. godine u svim kantonima, kao i centralnu javnu raspravu 13.03.2017. godine u Parlamentu FBiH. Prijedlog Zakona o šumama dostavljen je nadležnim institucijama na mišljenje 18.05.2017. godine. **Vlada FBiH je 07.07.2017. godine utvrdila i uputila u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o šumama. Do okončanja predmetne revizije nije usvojen Zakon o šumama.**

Obavljanje poslova iz oblasti voda u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave u nadležnosti je Ministarstva. Zakonom o vodama⁸ (u daljem tekstu: ZOV) uređuje se način upravljanja vodama unutar teritorije Federacije, a isto obuhvata: zaštitu voda, korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda i uređenje vodotoka i drugih voda. Izrada Zakona o izmjenama i dopunama ZOV bilo je predviđeno godišnjim Programom rada Ministarstva u kontinuitetu od 2012. do 2015. godine. Vlada FBiH je 22.10.2015. godine zadužila Ministarstvo, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo okoliša i turizma da pristupe formiraju radnih grupa za usklađivanje zakona koji uređuju oblasti prostornog uređenja, zaštite okoliša i upravljanja vodama, svako iz svoje nadležnosti, te da se izrade novi tekstovi zakona svako za svoju oblast, s ciljem usklađivanja spomenutih oblasti. Stručna radna grupa Ministarstva je imenovana 01.12.2015. godine i radila na novom Radnom tekstu ZOV-a u svrhu usklađivanja istog sa zakonima o prostornom uređenju i zaštite okoliša. Sektor za vode je pripremio Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama i isti je dostavio Vladi FBiH na razmatranje dana 02.11.2017. godine. **Vlada FBiH utvrdila Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama 14.12.2017. godine i proslijedila u Parlament FBiH na razmatranje i usvajanje 15.12.2017. godine.**

⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 70/06

Preporuke:

- *Program novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju uskladiti sa usvojenim strateškim opredjeljenjima u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, na osnovu Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora;*
- *Potrebno je da Ministarstvo sačini i dostavi Vladi FBiH informaciju o realizaciji postupka finansijske konsolidacije u privrednim društvima u FBiH u 2017. godini;*
- *Osigurati u potpunosti izvršenje kontrole, od strane nadležne institucije, i izvršiti superkontrolu unesenih podataka u Registar klijenata i Registar poljoprivrednih gazdinstava s obzirom da su navedeni ulazni podaci u softver za obradu novčanih poticaja u poljoprivredi.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2017. godinu⁹ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 73.067.537 KM, što je za 506.817 KM manje u odnosu na budžetski zahtjev. Izmjenama i dopunama budžeta FBiH¹⁰ od 13.12.2017. godine isti je uvećan na 79.767.537 KM.

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Federalnom ministarstvu finansija budžetski zahtjev za 2017. godinu na iznos od 73.574.354 KM.

Ministarstvo je izvršilo preraspodjelu sredstava odobrenih budžetom 29.08.2017. i 29.12.2017. godine, koja je odobrena od strane Federalnog ministarstva finansija. Preraspodjela sredstava izvršena je u iznosu 55.000 KM i istom su povećane ugovorene i druge posebne usluge na teret ostalih rashoda i uvećao se transfer pojedincima za iznos 11.000 KM na teret transfera za veterinarstvo.

Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2017. godinu dostavljen je Vladi FBiH. Godišnjim planom i programom, planirane su aktivnosti vezano za izradu prijedloga za 10 zakona i 3 strateška dokumenta, dok je realizovano sljedeće:

- tri prijedloga zakona su u parlamentarnoj proceduri (Zakon o šumama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama i Zakon o veterinarsko-medicinskim proizvodima);
- imenovane su komisije za pripremu Zakona o veterinarstvu i Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća;
- pripremne aktivnosti za Zakon o lovstvu nisu završene;
- u procesu konsultacija na web stranici objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama;
- završene aktivnosti na izradi Šumskog programa FBiH,
- nisu izrađena četiri zakona (Zakon o slatkovodnom ribarstvu, Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju, Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju i Zakon o izmjenama Zakona o poljoprivrednom zemljištu) i Program ruralnog razvoja.

Godišnje računovodstvene izvještaje za 2017. godinu Ministarstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2017. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 77.764.416 KM, što u odnosu na operativni budžet 78.749.896 KM predstavlja ostvarenje od 99%. Nerealizovani iznos odobrenih sredstava u iznosu od 985.480 KM u najvećem dijelu odnosi se na tekuće transfere i bruto plate i naknade plata.

⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 104/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 96/17

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (95%), plate, naknade i doprinosi (4%), izdaci za materijal i usluge i izdaci za nabavku stalnih sredstava (1%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka sa indeksima ostvarenja, iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

7.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate, naknade plata i doprinosi sa 31.12.2017. godine iskazani su u iznosu od 2.644.179 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 56.563 KM ili 2%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na veći broj zaposlenih, a u toku 2017. godine imenovana su tri savjetnika ministra. Obračun plata i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Prijedlog **ocjena državnih službenika i namještenika** za 2017. godinu je sačinjen u propisanom roku i u skladu sa propisima, te dostavljen u Kabinet ministra na dalje postupanje. Ocjenjivanje zaposlenika je završeno 21.03.2018. godine, što nije u propisanom roku Zakonom o državnoj službi u FBiH¹¹, Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH¹² i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH¹³.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 332.544 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 6.375 KM ili 2%. Naknade se odnose na topli obrok 160.030 KM, prevoz sa posla i na posao 74.505 KM, regres za godišnji odmor 40.853 KM, odvojeni život 24.065 KM, pomoć u slučaju bolesti 13.658 KM, pomoć u slučaju smrti 10.292 KM, zakup stana 5.906 KM i troškovi prevoza u dane sedmičnog odmora za korisnike odvojenog života 3.235 KM. Savjetnicima ministra, rješenjem komisije za rješavanje statusnih pitanja članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika, u skladu sa propisima, odobrena je naknada za odvojeni život (mjesečno 250 KM), smještaj (149 KM ili 299 KM ovisno da li je osiguran službeni smještaj) i naknada troškova prevoza u dane sedmičnog odmora do mjesta prebivališta (četiri puta mjesečno u visini cijene karte na odobrenoj relaciji). Utvrđeno je da se naknada za odvojeni život nije umanjivala za dane kada su savjetnici koristili godišnji odmor što nije u skladu rješenjem o odobravanju navedene naknade.

Preporuke:

- *Ocenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH;*
- *Naknadu za odvojeni život savjetnicima umanjivati za dane korištenja godišnjeg odmora.*

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 555.754 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 38.744 KM ili 7,5%. Struktura ovih izdataka je: ugovorene i druge posebne usluge 234.452 KM, tekuće održavanje 90.852 KM, komunikacija i komunalne usluge 83.367 KM, putni troškovi 52.318 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 48.789 KM, usluge prevoza i goriva 29.210 KM i osiguranje 16.766 KM

Ugovorene i druge posebne usluge realizovane su u iznosu 234.452 KM od čega su najznačajniji izdaci za rad komisija 71.385 KM, ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad 61.997 KM, usluge štampanja 24.644 KM i zatezne kamate 21.176 KM.

Naknade za rad u komisijama iskazane su u neto iznosu 71.385 KM i odnose se na isplate naknada članovima komisija u kojima su imenovani zaposlenici i spoljni saradnici. Najznačajnije naknade su isplaćene za rad u sljedećim komisijama: za veterinarske lijekove 34.050 KM, polaganje stručnog ispita iz oblasti veterinarstva 13.585 KM, izdavanje saglasnosti na lovnoprivrednu osnovu za lovište 6.000

¹¹ „Sl. novine FBiH“ br. 39/03, 23/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12

¹² „Sl. novine FBiH“ br. 62/11 i 89/13

¹³ „Sl. novine FBiH“ br. 49/05

KM, provođenje postupaka javnih nabavki 4.800 KM i godišnji popis i rashodovanje stalnih sredstava i sitnog inventara, te otpis bezvrijedne registraturne građe 2.520 KM.

Dio komisija se finansira iz budžetskih sredstava, a dio se formira na osnovu posebnih propisa iz nadležnosti veterinarstva i iste se finansiraju od uplata od strane pravnih i fizičkih lica. Sa spoljnim saradnicima koji su angažovani za rad u komisijama nisu zaključivani posebni ugovori, već je isplata naknada vršena na osnovu rješenja koja je donosio ministar.

Iako su se naknade za rad u komisija u kojima su u imenovani uposlenici Ministarstva (popis, rashodovanje, javne nabavke, izrada zakonskih propisa, imenovanje nadzornog odbora), isplaćivale u skladu sa Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe¹⁴, skrećemo pažnju na opravdanost isplate jer se u većini slučajeva radi o poslovima koji su iz nadležnosti Ministarstva i isti se obavljaju u okviru redovnih radnih zadataka. Prema prezentiranoj dokumentaciji konstatovano je da su dva uposlenika imenovana u tri komisije što nije u skladu sa članom 3. Uredbe kojom je propisano da jedno lice može biti imenovano za člana ili predsjednika dva radna tijela. **Obračun poreza i doprinosa članovima komisija iz reda zaposlenih nije se vršio u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, obzirom da iste imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav (2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i kao takvi se oporezuju na način propisan članom 27. istog zakona.**

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu 61.995 KM. U toku godine angažovana su četiri spoljna saradnika za obavljanje poslova koji su u nadležnosti Ministarstva, a odnose se na održavanje osnovne računarske i mrežne infrastrukture; administriranje aplikacije za korisnike registra; IT podrška za poljoprivredna plaćanja i administriranje softvera RPG i RK i stručnu obradu pravnih pitanja. Na osnovu ugovora o djelu za IT podršku tri osobe su angažovane tokom cijele godine, dok je za poslove pravne pomoći angažovano lice od marta do oktobra 2017. godine. **Imajući u vidu da su navedeni poslovi sistematizovani u okviru redovnih radnih mjesta Ministarstva, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja fizičkih lica za obavljanje navedenih poslova kao ni njihova isplata.** Ugovori o djelu su se zaključivali kontinuirano tokom cijele godine, a ne za potrebe obavljanja određenog ugovorenog jednokratnog posla koji traje dok se ugovoreno djelo ne izvrši.

Preporuke:

- *Preispitati opravdanost isplate naknada zaposlenicima po osnovu rada u komisijama za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, kao i zaključivanje ugovora o djelu za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva;*
- *Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u radnim tijelima vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.*

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 74.121.580 KM, što predstavlja 95% ukupnih rashoda. Realizacija tekućih transfera odnosi se na subvencije javnim i privatnim preduzećima i poduzetnicima (poticaji za poljoprivredu i veterinarstvo 74.054.307 KM, transfere pojedincima 25.936 KM i drugi tekući rashodi 41.337KM (izvršenje sudske presude iz radnih odnosa).

7.1.1.3.1 Poticaji za poljoprivredu

Poticaji za poljoprivredu se realizuju na osnovu Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvitu¹⁵ (u daljem tekstu: Zakon o novčanim podrškama), Programa utroška sredstava kojeg usvaja Vlada FBiH i provedbenih propisa za svaki pojedini model podrške kojim ministar propisuje bliže uslove i način realizacije sredstava. Podrške obuhvataju podrške u sklopu modela poticanja proizvodnje

¹⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

¹⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 42/10

i plaćanja u sklopu mjera strukturne politike kroz model kapitalnih ulaganja, model ruralnog razvijanja, model potpore dohotku i model ostalih vrsta podrški.

Program utroška sredstava „Poticaj za poljoprivredu“ u iznosu od 65.700.000 KM usvojen je 31.03.2017. godine Odlukom Vlade FBiH. Odluku o izmjenama i dopunama navedenog Programa, Vlada FBiH, je na prijedlog Ministarstva donijela 15.12.2017. godine kojim su smanjeni prvočitno utvrđeni iznosi po modelu ostale vrste podrški kako bi se uvećao model biljne i animalne proizvodnje, te dodatnih 7.700.000 KM odobrenih rebalansom budžeta FBiH za izmirenje duga za poticaje za period 2014-2016. godine.

Pregled planiranih i ostvarenih poticaja za poljoprivredu po modelima podrški za 2017. godinu, prema evidencijama Ministarstva, dat je u narednoj tabeli:

Program	Modeli podrški	Program utroška sredstava	Izmjene programa	Izvršenje na dan 31.12.2017.	Stvorene a nerealizovane obaveze na dan 31.12.2017.godine	
					Program proizvodnje 2017	Programi proizvodnje 2014-2016
1	2	3	4	5	6	7
A	Model poticaja za proizvodnje	62.600.000	71.425.794	70.771.578	13.254.599	942.562
A/1	Biljna proizvodnja	10.400.000	11.006.000	10.944.040	28.995	141.669
	(Dug iz prethodnih godina)	1.164.437	1.072.166	-1.072.166		
A/2	Animalna proizvodnja	52.200.000	60.419.794	59.827.539	13.225.604	800.893
	(Dug iz prethodnih godina)	18.012.458	16.500.000	-16.194.538		
B	Model potpore dohotku	0	0	0	0	0
C	Model kapitalnih ulaganja	2.300.000	0	0	0	0
D	Model ruralnog razvijanja	0	0	0	0	0
E	Model ostalih vrsta podrški	300.000	81.703	81.703	0	0
F	Sudske presude (žalbe)	500.000	892.503	891.737	0	900
	UKUPNO (A+B+C+D+E+F)	65.700.000	72.400.000	71.745.018	13.254.599	943.462
	UKUPNO	65.700.000	72.400.000	71.745.018		14.198.061

Neralizovane obaveze na kraju 2017. godine koje se odnose na poticaje za proizvodnje za period 2014 - 2017. godinu u iznosu 14.198.060 KM evidentirane su u pomoćnim evidencijama i vanbilansnoj evidenciji Ministarstva, a ne u Glavnoj knjizi Trezora kako je propisano važećim zakonskim propisima. Stvorene neiskazane obaveze su nastale po osnovu zahtjeva kantonalnih ministarstava poljoprivrede koji su dostavljeni Ministarstvu na plaćanje. To su zahtjevi za korisnike koji su u skladu sa Programom utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ i Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji ispunili propisane kriterije i ostvarili pravo na poticaje i kao takvi treba da se priznaju i iskažu u periodu kada je obaveza i nastala neovisno o plaćanju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH. Iako je Ministarstvo provelo svu proceduru i u pomoćnim evidencijama iskazalo stvarne obaveze koje su priznate po propisanim procedurama, Sektor za plaćanje ih nije unio u sistem iz razloga što za iste nije bilo odobrenih sredstava u Budžetu FBiH, što predstavlja prekoračenje Budžeta za 2017. godinu. Članom 105. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivat će se ovaj Zakon što znači visina stvorenih obaveza za poticaje se morala uskladiti sa odobrenim iznosom Budžeta.

Zbog svega navedenog Ministarstvo, kao i u prethodnim godinama, nije ispoštovalo odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta za 2017. godinu u dijelu stvaranja obaveza na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, kao i u dijelu iskazivanja svih nastalih obaveza u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima Ministarstva u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog, stanje rashoda i obaveza Ministarstva su manje iskazani za navedeni iznos u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2017. godine.

Preporuke:

- *Obaveze, odnosno rashode na teret budžetske godine stvarati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta;*
- *Svi rashodi i izdaci treba da se priznaju i iskazuju (evidentiraju) u onom periodu kada je obaveza i nastala neovisno o plaćanju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH.*

7.1.1.3.1.1 Poticaji za biljnu i animalnu proizvodnju

Zakonom o novčanim podrškama i Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji¹⁶ je regulisano da, za ostvarivanje poticaja u animalnoj i biljnoj proizvodnji, aplikanti zahtjeve sa potrebnom dokumentacijom dostavljaju kantonalnim ministarstvima, a kantonalna ministarstva, koja nakon obrade i provjere dostavljene dokumentacije u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku, vrše obračun novčanih podrški samo za klijente čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni. Kantonalna ministarstva donose rješenja kojima odlučuju i odbijaju zahtjeve koji su pristigli kao neblagovremeni, nepotpuni i neosnovani. Zahtjev za isplatu obračunatih novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji za klijente čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni, kantonalno ministarstvo dostavlja Ministarstvu u elektronskoj formi na dostavljenim obrascima, a uz zahtjev se dostavlja, u pisanoj formi, potpisani i opečaćen obrazac za svaku proizvodnju koji sadrži pojedinačne obračune za klijente. Skeniranu dokumentaciju za svaku pojedinu proizvodnju i obračun kantonalna ministarstva dostavljaju Ministarstvu u elektronskoj formi na osnovu koje uposlenici Sektora za poljoprivredna plaćanja, vrše kontrolu izvršene obrade i obračuna zahtjeva, pripremaju Obrazac „Obrađeni zahtjev za isplatu novčanih podrški“ i pojedinačni obračun za klijente. Obrađene zahtjeve potpisuje ministar, nakon čega se isti dostavljaju Sektoru za finansijske i računovodstvene poslove na unos u Glavnu knjigu trezora i plaćanje. U slučajevima kada uposlenici Sektora za poljoprivredna plaćanja, prilikom kontrole izvršene obrade i obračuna zahtjeva za novčane podrške, utvrde da isti ne zadovoljavaju propisane uslove iz Programa utroška sredstava i Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji, vrše povrat takvih obračuna kantonalnim ministarstvima koja na osnovu istih donose rješenja o odbijanju zahtjeva za poticaj.

Zakonom o novčanim podrškama je također utvrđeno da je za model poticanja proizvodnje (biljna i animalna), minimalna poticana količina propisana Dodatkom II navedenog zakona a da se maksimalna poticana količina propisuje Programom podrški. Dodatkom II propisana je minimalna količina propisana za svaku mjeru unutar modela proizvodnje, a Programom podrški za 2017. godinu propisana je i maksimalna poticana količina. Programom nisu definisani iznosi po pojedinim mjerama podrški, samo ukupan iznos za biljnu i animalnu proizvodnju.

Programom podrški je, za svaku mjeru poticaja unutar modela poticaja proizvodnji, utvrđena poticajna cijena po jedinici mjere koje se u periodu 2015-2017. godini nisu mijenjale, osim za cijenu mlijeka koja je smanjena sa 0,30 na 0,28 KM po litru u 2016. godini. **Prilikom donošenja i izvršenja Programa za 2017. godinu nisu uzete u obzir odredbe člana 10. Zakona o novčanim potporama prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2017. godinu u dijelu srazmernog smanjenja visine sredstava za podršku pojedinom klijentu, ako ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrška. Navedeno je imalo za posljedicu da su u 2017. godini kod određenih poticaja ostvarena veća prava u odnosu na raspoloživa i odobrena sredstva.**

Programom za 2017. godini planirano je 71.425.794 KM za poticaje proizvodnji od čega se na dug iz prethodnog perioda odnosilo 17.572.166 KM što je za poticaje za program za 2017. godinu značilo raspoloživa sredstva u iznosu od 53.853.628 KM. Na osnovu programa poticaja poljoprivredi po modelu

¹⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 32/17

proizvodnji za 2017. godinu u Ministarstvo je pristiglo 37.642 zahtjeva za isplatu u ukupnom iznosu od 66.859.648 KM, što znači da planiranje programa za 2017. godine nije izvršeno adekvatnom procjenom nedostatnih sredstava. Cijene po mjerama nisu umanjene, odobreni iznos budžetom nije uvećan. Programom za 2017. godinu uvedena je i nova poticajna mjera za mlijecne krave u sistemu otkupa mlijeka u iznosu 100 KM po grlu godišnje koja je iznosila 2.878.753 KM, iako se godinama unazad prenose obaveze po programu poticaja na narednu godinu.

Poticaj za proizvodnju na 31.12.2017. godine izvršen je u iznosu od 70.771.578 KM, a u okviru modela poticaja biljne i animalne proizvodnje najznačajniji iznosi poticaja se odnose na:

Redni Broj	Poticajne mjere	Izvršenje 2017	Izvršenje 2016	Indeks (3/4)x100
1	2	3	4	5
1.	Proizvodnja kravlje mlijeka	26.726.763	27.771.407	96
2.	Dug iz ranijeg perioda	17.266.704	12.555.724	138
3.	Uzgoj rasplodnih junica	3.830.572	3.784.401	101
4.	Proizvodnja goveđeg mesa	3.434.308	3.359.147	102
5.	Proizvodnja krušnih žita	3.233.694	3.089.200	105
6.	Proizvodnja krave u sistemu otkupa mlijeka	2.878.753	0	-
7.	Proizvodnja ribe	2.205.367	2.090.498	105
8.	Proizvodnja kukuruza	2.125.770	1.220.617	174
9.	Proizvodnja svinjskoga mesa	1.656.840	1.760.820	94
10.	Uzgoj goveda krava - tele	1.811.113	1.634.151	111
11.	Uzgoj rasplodnih ovaca	0	4.336.000	0
12.	Ostale proizvodnje	5.601.693	5.453.017	103
Ukupno		70.771.578	67.054.983	106

Navedeni Program se nije realizovao u skladu sa zakonskim i drugim propisima i aktima što rezultira stvorenim, a nevidentiranim obavezama po osnovu obrađenih zahtjeva (6.866) aplikantata za 2017. godinu u okviru poticaja proizvodnje u ukupnom iznosu od 13.354.773 KM, prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva. Najznačajniji iznosi nevidentiranih obaveza poticaja se odnose na proizvodnju svježeg kravlje mlijeka - III kvartal (8.450.532 KM), uzgoj rasplodne stoke-ovce (4.738.304 KM), proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja (102.150 KM) i proizvodnja krušnih žita (20.625 KM).

Na osnovu svega navedenog proizilazi da su više stvorene obaveze posljedica dugogodišnjih obračuna poticaja bez realnih podloga i neodgovarajućih i neprimjerenih cijena utvrđenih Programom u proizvodnjama na osnovu zahtjeva klijenata za koje je, od strane nadležnih kantonalnih ministarstava izvršen obračun proizvodnje i dostavljen Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na isplatu. Cijene u Programu nisu usaglašene sa Planom proizvodnje i raspoloživim sredstvima Budžeta kako bi se izbjeglo stvaranje obaveza iznad visine odobrenog Budžeta FBiH za tekuću godinu i kontinuirano prenošenje obaveza iz jednog perioda u naredni.

Preporuke:

- *Prilikom sačinjavanja Programa utroška sredstva poticaja za poljoprivredu dosljedno primjenjivati odredbe člana 10. Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju u dijelu srazmernog smanjenja visine sredstava za podršku pojedinom klijentu, ako ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom;*
- *Određivanje poticajnih cijena i mjera za animalnu i biljnu proizvodnju vršiti na osnovu prethodno izvršenih analiza i utvrđenih kriterija i obezbjediti zakonsku podlogu da sistem obračuna i isplate podrški bude usaglašen sa odobrenim budžetom.*

7.1.1.3.1.2 Sudske presude iz programa podrški za 2017. godinu

Sudske presude i rješenja po žalbama izvršene su u iznosu od 891.737 KM, dok je inicijalno Programom bilo predviđeno samo 500.000 KM. Za ove namjene Izmjenama i dopunama Programa iznos je uvećan na 892.503 KM. Imenovano je Radno tijelo za rješavanje predmeta u ponovljenim postupcima provedenim (po pokrenutim upravnim sporovima) tužbama protiv rješenja donesenog od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u oblasti novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju 29.08.2017. godine, a do imenovanja službenici Sektora za pravne, kadrovske i opće su rješavali ove predmete i ukupno riješili 70 predmeta.

Radno tijelo je riješilo 64 predmeta, a na kraju godine ostalo je 8 neriješenih predmeta, od kojih se za 3 predmeta već poduzele određene radnje.

7.1.1.3.1.3 Kontrola provođenja propisanih procedura za ostvarivanje poticaja za poljoprivredu na terenu

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, u okviru Sektora za poljoprivredna plaćanja, sistematizovan je Odsjek za kontrole, od sistematizirana 4 radna mesta, popunjeno samo mjesto šefa Odsjeka za kontrole. Zakonom o novčanim potporama propisane su mjere u nadzoru i kontroli prije isplate novčanih podrški, a u skladu sa Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarenja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji, u kojem je propisano da se svaki klijent kontrolira minimalno jedanput u fazi proizvodnje. Način kontrole svakog klijenta, kao i izgled Zapisnika propisan je navedenim Pravilnikom. Svaki mjesec uradi se mjesечni plan kontrola na bazi prijava proizvodnji i uputi Zahtjev za kontrolu svih klijenata koji su prijavili proizvodnju (odabir klijenata je isključen). U toku 2017. godine izvršene sljedeće kontrole:

Izvršioc kontrole	Izvještaj pozitivan	Izvještaj sa nalazima	Rješenje o povratu	Broj izvršenih kontrola
1	2	3	4	5
Kantonalna poljoprivredna inspekcija	838	21	0	859
Federalna uprava za inspekcijske poslove (FUZIP)	442	208	3	653
Tim za kontrolu Ministarstva	13	3	0	16
Ukupno	1.293	232	3	1.528

U izvještaj o realizovanim kontrolama u momentu revizije nisu uključene kontrole za pojedine kantone za posljednji kvartal za koje izvještaji nisu stigli u Ministarstvo (Tuzlanski kanton za juni do septembar 2017.; Kanton Sarajevo za juli - septembar 2017.; Unsko-sanski kanton za juni do septembar 2017.; Zeničko-dobojski kanton august – septembar 2017.).

Kantonalnoj poljoprivrednoj inspekciji podneseno je 852 zahtjeva za kontrolu, izvršeno 859 gdje je 21 klijent odustao od tova ili grla nisu pronađena na licu mjesta. Federalna uprava za inspekcijske poslove izvršila je kontrolu kod 653 klijenta sa rezultatima: 442 klijenta bez nalaza, 208 klijenta za odbiti zahtjev i 3 klijenata koji trebaju izvršiti povrat sredstava.

Na osnovu svih obavljenih kontrola i presuda općinskih sudova Ministarstvo je u 2017. godini izreklo 27 rješenja o zabrani apliciranja za novčane podrške u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Ne može se potvrditi da je uspostavljen nadzor i kontrola u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama i usvojenim Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima - Poticaj za poljoprivredu" obzirom da je u 2017. godini bilo 12.031 aplikanata za poticaj i 37.642 zahtjeva za poticaj, što znači kontrola se izvršila samo kod 13% aplikanata.

Preporuka:

- *Ministarstvo u saradnji sa Kantonalnom poljoprivrednom inspekcijom i Federalnom upravom za inspekcijske poslove treba nastaviti aktivnosti na provođenju kontrole i inspekcijskog nadzora nad klijentima u fazi proizvodnje i dodijeljenim poticajnim sredstvima.*

7.1.1.3.2 Poticaj za veterinarstvo

Transfer „Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima – Poticaj za veterinarstvo“ planiran je u iznosu 2.400.000 KM, a realizovan 2.317.559 KM što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 130.101 KM ili 3%. Za realizaciju navedenog transfera Vlada je odlukom usvojila Program i Izmjene programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava utvrđenog budžetom za 2017. godine¹⁷. Programom je obuhvaćeno finansiranje provedbe mjera sprečavanja širenja i iskorjenjivanje zaraznih bolesti koje su zakonska obaveza.

Pregled planiranih i realizovanih pozicija iz Programa daje se u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Pozicija	Planirano programom	Realizirano u 2017. god	Broj rješenja
1	2	3	4	5
1A	Kontrola zaraznih oboljenja, dijagnostičko ispitivanje uzorka krvi životinja i subvencioniranje veterinarskih dijagnostičkih laboratorija u FBiH	2.000.000	1.995.011	129
1B	Nadoknada štete za uginule i neškodljivo uklonjene životinje	300.000	246.809	80
1C	Educiranje vlasnika životinja i dodatno obrazovanje doktora veterinarske medicine putem savjetovanja i seminara	30.000	28.391	1
1D	Praćenje zdravstvene ispravnosti namirnica životinjskog porijekla u odobrenim i registrovanim objektima	70.000	47.348	10
UKUPNO		2.400.000	2.317.559	220

Za provođenje mjera dijagnostike Programom je definisano koje se mjere provode, utvrđene su cijene za veterinarske organizacije i dijagnostičke ustanove (po vrsti dijagnostike), a Ministar je u maju donio Uputstvo o provođenju mjera za otklanjanje i sprečavanje zaraznih i parazitarnih bolesti životinja za 2017. godinu¹⁸. Istim su propisane procedure provođenja pojedinih mjer, definisan je krajnji rok za provedbu mjera i dostava izvještaja sa pratećom dokumentacijom. Navedena sredstva se realizuju na osnovu rješenja ministra kojim se odobravaju sredstva veterinarskim organizacijama i veterinarskim dijagnostičkim ustanovama koje provode dijagnostiku. Prema prezentiranim podacima najveći dio se odnosi za finansiranje mjer dijagnostičkog ispitivanja na tuberkulozu (tuberkolinizaciju) i vakcinaciju protiv kvrgave kože. Veterinarske stanice i zavodi su dostavljali propisanu dokumentaciju Ministarstvu koju Sektor za veterinarstvo kontroliše, te utvrđuje tačan broj grla za koje je provedena mjera na osnovu čega se donosi rješenje o ostvarivanju prava.

Nadoknada štete za uginule, ubijene i neškodljivo uklonjene životinje Programom je planirana 200.000 KM, a izmjenama i dopunama programa uvećana je na 300.000 KM na teret mjera iz Programa koje nisu realizovane (Projekti bitni za donošenje odluka i strategije o mjerama kontrole bolesti koje se prvi put javljaju na području FBiH 90.000 KM i Osiguranje dijagnostikama za konfirmacijske testove 10.000 KM). Realizovano je 246.809 KM što čini 82% od planiranog iznosa. Način realizacije navedene mjer regulisano je Pravilnikom o postupku isplate nadoknade štete za neškodljivo uklonjene seropozitivne životinje¹⁹. Pravilnikom su propisani uslovi, način i koju dokumentaciju korisnici treba da dostave kantonalnom ministarstvu mjerodavnom za poslove veterinarstva. Procjenu štete utvrđuje komisija koju imenuje kantonalno ministarstvo i koje finansira 50% odobrenog iznosa, dok 50% troška snosi federalno ministarstvo. Rješenje o odobravanju nadoknade štete uz prateću dokumentaciju

¹⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 24/17 od 31.03.2017.godine i broj 101/17 od 27.12.2017. godine

¹⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 40/17

¹⁹ „Sl. novine FBiH“ br.98/12

kantonalno ministarstvo dostavlja Ministarstvu gdje se vrši kontrola i donosi rješenje o odobravanju/odbijanju predmeta. **Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da, u pojedinim slučajevima, iako kantonalno ministarstvo donese rješenje o priznavanju prava, naknadnim pregledom dio predmeta se odbija jer ne ispunjava uslove propisane Pravilnikom.** Najvećim dijelom se odbijaju zahtjevi jer ne ispunjavaju uslove iz člana 2. Pravilnika kojim je propisano da naknadu štete ne mogu ostvariti korisnici koji nisu preuzeli propisane ili naređene mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti. Međutim, nije definisano da korisnici uz zahtjev dostave dokaz o ispunjavaju navedenog uslova pa se naknadnom provjerom i dopunom dokumentacije utvrđuje činjenično stanje. **Obzirom na naprijed navedeno, smatramo da je potrebno izvršiti izmjene i dopune Pravilnika u dijelu jasnjeg i preciznijeg definisanja uslova i načina ispunjavanja uslova za ostvarivanje prava za pojedine mjere u cilju efikasnije kontrole od strane nadležnih kantonalnih ministarstva.**

Preporuka:

- **Izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o postupku isplate nadoknade štete za neškodljivo uklonjene seropozitivne životinje u dijelu jasnjeg i preciznijeg definisanja načina, uslova i dokazivanja prava za ostvarivanje nadoknade štete.**

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2017. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 1.248.571 KM. Na dan 31.12.2017.godine izvršeno je usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava. U toku 2017. godine nabavljeno je opreme u iznosu od 110.358 KM putem javnih nabavki, od čega se na kompjutersku opremu odnosi 98.623 KM.

Putem razvojno-investicionog projekta Poljoprivreda i ruralni razvoj (ARDP) 13.06.2016. od dobavljača KING-ICT Zagreb, nabavljen je softver za obradu novčanih podrški u poljoprivredi integriranog sa ranije implementiranim Registrom poljoprivrednih gazdinstava i klijenata. Certifikat o funkcionisanju preuzetog softvera je potpisana 28.10.2016. godine od kada i teče garancija koja traje dvije godine. Ugovorom o darovanju od 09.01.2017. godine Ured za implementaciju projekata u šumarstvu i poljoprivredi je donirao softver Ministarstvu sa dokumentacijom o iznosu nabavne vrijednosti i kao takav je evidentiran na sredstvima u pripremi. Odlukom Ministra od 29.04.2017. godine softver je stavljen u upotrebu i uknjižen sa dostavljenom nabavnom vrijednosti u iznosu od 275.264 KM i donošenjem Programa poticaja poljoprivredi za 2017. godinu stavljen u upotrebu.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu 20.621.842 KM od čega su kratkoročne obaveze 19.785.782 KM i razgraničenja 836.060 KM (razgraničeni prihodi – sredstva sa podračuna za korištenje šuma 1.440.108 KM i sredstva za organizaciju polaganja stručnih ispita i registraciju lijekova 37.100, umanjeni za razgraničene obaveze po sudskim sporovima i izvršnim rješenjima).

Kratkoročne obaveze u odnosu na prethodnu godinu veće su za 680.089 KM ili 4% zbog promjene evidentiranja sudskih presuda i izvršnih rješenja koji su sa vanbilansne evidencije po instrukciji Federalnog ministarstva finansija iskazane na obavezama i razgraničenim rashodima po osnovu pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja iz radnih sporova .

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza je sljedeća:

Redni Broj	Kratkoročne obaveze	Stanje na dan 31.12.2017.	Stanje na dan 31.12.2016.	Indeks (3/4)x100
1	2	3	4	5
1.	Obaveze za poticaje	17.580.652	16.936.577	104
2.	Obaveze za poticaje iz 2014. godine	923.334	1.812.650	51
3.	Obaveze prema dobavljačima	181.169	71.136	255

4.	Obaveze iz tekuće rezerve Vlade FBiH	0	33.051	0
5.	Ostali tekući rashodi	35.487	18.939	187
6.	Obaveze prema zaposlenim	251.798	233.340	108
7.	Obaveze po sudskim presudama i izvršnim rješenjima	813.342	0	-
	Ukupno	19.785.782	19.105.693	104

Obaveze za poticaje prema programu se odnose na obaveze po osnovu rješenja Kantonalnih ministarstava koja dolaze u Ministarstvo na naplatu. Nakon kontrole dostavljenih obračuna po rješenjima Kantonalnih ministarstva Ministarstvo iste unosi u Trezor na isplatu. Većina navedenih obaveza je isplaćena u prvom kvartalu 2018. godine.

Obaveze prema zaposlenim odnose se na obaveze za zaposlene iz decembra 2017. godine i isplaćene su u januaru 2018. godine.

Iskazivanje obaveza po osnovu **pravosnažnih presuda** u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu uspostavljenih evidencijskih u Ministarstvu o pravomoćnim sudskim presudama umanjenih za iznos isplaćenih presuda. U toku 2017. godine obaveze po osnovu pravosnažnih presuda su veće za 51.984 KM u odnosu na prethodnu godinu iako su budžetom za 2017. godinu planirane i izvršene isplate po sudskim presudama u iznosu od 41.337 KM.

Obzirom da obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima predstavljaju dospjele obaveze i da nisu ispunjeni uslovi za evidentiranje istih na poziciji kratkoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obaveze nisu evidentirane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Također, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, propisano je da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izveštajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Navedeno je imalo uticaj na iznos iskazanih obaveza u finansijskim izveštajima jer su iste manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Preporuka:

- **Dospjele obaveze iskazivati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31.12.2017. godine iskazan je iznos od 25.853.751KM. Navedeni iznos odnosi se na obaveze utvrđene od strane sektora (sektor za ruralni razvoj i poljoprivredne savjetodavne službe, sektor za financije i računovodstvo, sektor za pravne, kadrovske i opće poslove i sektor za poljoprivredna plaćanja) i komisija na osnovu programa poticaja, obaveze po pravosnažnim sudskim presudama u oblasti novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju, program sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja u poljoprivredi te pozitivno riješenih žalbi i ostalih upravnih sporova i upravnih postupaka.

Na dan 31.12.2017. godine strukturu vanbilansne evidencije prikazana je u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Vrsta obaveze	Stanje na dan 31.12.2017.	Stanje na dan 31.12.2016.	Indeks (3/4)x100
1	2	3	4	5
1.	Nerealizirani zahtjevi po modelu proizvodnji	14.389.661	19.239.857	75
2.	Ostale obaveze po ugovorima i rješenjima	82.425	82.425	100
3.	Sudske presude i izvršna rješenja iz radnih sporova	0	761.358	0
4.	Ruralni razvoj iz 2012. - procjenjene iznosa neotvoreni zahtjeva	11.139.616	11.139.616	100
5.	Projekat samozapošljavanja iz 2015. godine - evidencija	242.048	883.281	27
	Ukupno	25.853.751	32.106.538	81

Nerealizirani zahtjevi po modelu proizvodnji iz 2014 - 2017. godine, evidentirani su u iznosu od 14.389.661KM na vanbilansnoj evidenciji kao potencijalne obaveze na osnovu izvještaja popisne komisije, a iste se odnose na zahtjeve kantonalnih ministarstva na osnovu izdatih rješenja za poticaje po programima usvojenim od strane Vlade FBiH za navedene godine. Obaveze za poticaj za mlijeko „Eko koza“ u iznosu od 22.746 KM su iskazane u vanbilansnoj evidenciji jer je klijentu izrečena zabrana apliciranja za poticaje. Obaveze po ugovorima za vještačenja iz oblasti poljoprivrede i građevinarstva su nastale na osnovu ugovora sklopljenih u prvom kvartalu 2015. godine, u periodu privremenog finansiranja FBiH, te navedena sredstva za ove namjene nisu planirana u Budžetu 2015. godine. Obaveze za poticaj za animalnu proizvodnju klijentu Ladan d.o.o. u iznosu od 18.855 KM zbog dodatnih kontrola klijenta koje se trebaju provesti je iskazana na vanbilansnoj evidenciji.

Ostale obaveze po ugovorima i rješenjima iz ranijeg perioda odnose se na obaveze za rad u komisijama nisu unesene u Glavnu knjigu radi prekoračenja operativnog budžeta u 2013. i 2014. godini u ukupnom iznosu od 47.116 KM i obaveze po ugovorima za vještačenje u iznosu 35.309 KM koji su zaključeni početkom 2015. godine, a isti nisu bili u Planu nabavki za 2014. godinu, te stoga nisu evidentirani.

Potencijalne obaveze za ruralni razvoj odnose se na 408 podnesenih i nerealizovanih zahtjeva procijenjenih u ukupnom iznosu od 11.139.616 KM po modelu ruralnog razvoja iz 2012. godine. Način i uslovi ostvarivanja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja propisani su Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ruralnog razvoja iz 2012. godine. Članom 9. istog je regulisano da pravo na podršku imaju klijenti koji su investirali u poljoprivredna gazdinstva koja se bave proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda iz Dodatka 1. Zakona o poljoprivredi u periodu od 01.6.2010 do 31.12.2011. godine. Isti ostvaruju podršku u iznosu od 25% investiranih sredstava. Kriteriji i potrebna dokumentacija propisana je Javnim pozivom za dodjelu novčanih sredstava za realizaciju zahtjeva za dodjelu novčane podrške u okviru modela ruralnog razvoja – kapitalna ulaganja i investicije (broj: 01-49-11114477/12 od 04.07.2012. godine). Na osnovu zaključka Vlade FBiH V broj 1061/2015 Ministarstvo je formiralo **Komisiju za ruralni razvoj** dana 14.09.2015. godine koja je imala zadatak da utvrdi blagovremenost podnošenja zahtjeva i potpunost zahtjeva sa traženom dokumentacijom propisano Javnim pozivom, te utvrdi ostale bitne činjenice i sastavi evidenciju nerealizovanih zahtjeva sa prijedlogom rješavanja istih, bez utvrđenog roka završetka. Kako navedena Komisija nije završila zadatak, Ministar je donio odluku o proširenju Komisije za dodatna 4 člana na dan 13.01.2017. godine, sa zadatkom da obradu podataka završi što hitnije. U izvještaju Komisije od 30.05.2017. godine konstatovano je da od ukupno 424 zahtjeva, 418 blagovremenih i šest neblagovremenih. Navedeno je da su od blagovremenih 54 potpuna, 171 nepotpuni i 193 sporna zahtjeva. Potpuni zahtjevi su prosljeđeni FUZIP-u na kontrolu, a za nepotpune i sporne predmete će se postupiti u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i tražiti dopuna zahtjeva od subjekata. Također, nakon uvida u sve predmete ustanovljeno je da je procijenjeni iznos po osnovu ovih zahtjeva viši za 189.681 KM od iskazanog na vanbilansnoj evidenciji.

Zbog protoka vremena i nerješavanja zahtjeva, klijenti su podnisi tužbe Kantonalnom sudu u Sarajevu zbog šutnje administracije u skladu sa Zakonom o upravnom postupku koji je iste uvažio, a u slučajevima gdje je do presude protekao i više godina i Ustavni sud BiH je uvažio apelacije klijenata. Tako su na osnovu presuda od ovih 424 zahtjeva u 2016. godini isplaćena dva u iznosu od 42.601 KM i u 2017. godini osam zahtjeva u iznosu 254.727 KM. Potencijalne obaveze po preostalih 408 zahtjeva iznose 11.031.969 KM za što nije izvršena korekcija u vanbilansnoj evidenciji za naprijed navedene iznose.

Ministar je 28.08.2017. godine imenovao Komisiju za rješavanje predmeta po modelu ruralni razvoj iz 2012. godine po zaključku Vlade FBiH od 07.07.2017. godine koja treba u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o novčanim podrškama, donijeti pojedinačne upravne akte kojim će biti odbijeni neblagovremeni i neosnovani zahtjevi klijenata i po potrebi dopuni nepotpune zahtjeve, te odluči o njima. Ministarstvo je zaduženo da, nakon što se izvrši inspekcijski nadzor, izvrši obračun novčane podrške za osnovane zahtjeve, te informiše Vladu FBiH o iznosu sredstava koje je potrebno izdvojiti iz Budžeta FBiH kako bi bile odobrene novčane podrške u predmetima koji su potpuni i

osnovani. Zaključkom Vlade FBiH nije utvrđen rok rješavanja podnesenih zahtjeva iz 2012. godine. Komisija do okončanja predmetne revizije nije izvršila zadatke utvrđene navedenim zaključkom.

Predata su 54 zahtjeva Federalnoj upravi za inspekcijske poslove 16.10.2017. godine uz napomenu da se radi dužeg protoka vremena od perioda gradnje prilikom vršenja inspekcijskoga nadzora obrati pažnja na činjenice vezane za period izgradnje objekta (uvid u građevinski dozvolu, saglasnosti, odobrenja, ZK izvadak, izvod iz katastra i sl.) i izvrši uvid u raspoloživu dokumentaciju kojom se dokazuje visina uloženih sredstava.

Federalna uprava za inspekcijske poslove je dostavila izvještaj o 54 predmeta koji su vezani za kapitalna ulaganja u periodu od 01.06.2010.-31.12.2011. godine za koje je izvršena kontrola. Postupajući inspektorji su konstatovali samo činjenično stanje na terenu u predmetima kojima su ulaganja dokazivana procjenom vještaka, nisu utvrđivali da li su ulaganja u konkretni projekt izvršena u navedenom periodu. Navedeno ukazuje da nije postupljeno po zahtijevu Ministarstva koji je upućen Federalnoj upravi za inspekcijske poslove u skladu sa zaključkom Vlade FBiH.

Revizijom je utvrđeno da iskazivanje na vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor kojima se navodi da se na vanbilansnoj evidenciji evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog utjecaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve utjecaje u budućnosti (garancije, mjenice, tuđa sredstva, uslovna potraživanja i obaveze). Obaveze koje su izvjesne, a nastale na osnovu rješenja i potpisanih ugovora, sudskih i izvršnih rješenja ne mogu se smatrati potencijalnim obavezama i iste se trebaju iskazati na obavezama Ministarstva. Dospjele obaveze se trebaju knjižiti u bilansne evidencije, na pripadajuće pozicije, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH (neovisno o plaćanju), članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, dok se potencijalne obaveze mogu iskazati u vanbilansnoj evidenciji, ali se iste moraju i objaviti.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo po Zaključku Vlade FBiH od 28.08.2017. godine okonča predmete preostalih neobrađenih zahtjeva aplikantata po osnovu Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu za 2012. godinu.**

9. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je 23.01.2017. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2017. godinu kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 554.500 KM. Rješenjem Ministra formirana je stalna komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, a pojedinačnim odlukama se pokreću postupci javnih nabavki.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini provedeno je dvadeset i jedan (21) postupak javne nabavke na osnovu kojih su zaključeni ugovori u iznosu od 452.818 KM (bez PDV-a). Po osnovu provedenog otvorenog postupka zaključen je ugovor u iznosu od 84.574 KM; konkurenckih zahtjeva (13) zaključeni su ugovori u iznosu 292.996 KM, direktnih postupka (4) u iznosu 12.766 KM i dodjele ugovora iz Anексa II dio B Zakona (3) ugovori u iznosu od 65.607 KM.

Uzorkom je obuhvaćen otvoreni postupak nabavke računarske opreme (84.574 KM), četiri postupka koji su provedeni putem konkurenckog zahtjeva (nabavka goriva, telekomunikacijske usluge, usluge održavanja IT Datacentra, usluge održavanja RPG i Fitoregistra ukupne vrijednosti 122.925 KM), jedan postupak putem direktnog postupka (održavanje opreme vrijednosti od 5.530 KM) i jedan postupak za dodjelu ugovora za usluge iz aneksa II dio B Zakona (organizovanje seminara iz oblasti veterinarstva u iznosu od 24.266 KM).

Uvidom u dokumentaciju uočeni su određeni propusti, a odnose se na:

- prilikom provođenja postupka organizovanja seminara iz oblasti veterinarstva koristili su Pravilnik o postupku dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II dio B Zakona iz 2014. godine²⁰,

²⁰, „Sl. novine FBiH“ br. 104/14

iako je isti stavljen van snage novim Pravilnikom iz 2016. godine²¹. Zbog navedenog, poziv za dostavu ponuda je bio objavljen na web stranici ministarstva 8 dana, a ne 14 kako je propisano Pravilnikom.

- kod nabavke goriva kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača je ekonomski najpovoljnija ponuda sa podkriterijima: cijena (70%) i način plaćanja (30%). Klauzula o izmjeni cijene dovodi u pitanje kriterij najpovoljnije ponude, a tokom važenja ugovora, cijena po kojoj se fakturiše se mijenja, u zavisnosti od promjene cijena na tržištu. Uočeno je da pri fakturisanju cijena za isporučeno gorivo na isti dana varira u zavisnosti od toga na kojoj benzinskoj pumpi je gorivo točeno, što u ugovoru ni u tenderskoj dokumentaciji nije navedeno.

Preporuka:

- *Prilikom provođenja postupaka javnih nabavki poštivati propise kojima su regulisane javne nabavke, te osigurati da se isporuka goriva uslijed promjene cijene fakturiše po najpovoljnijoj cijeni na svim benzinskim pumpama.*

10. PROJEKTI FINANSIRANI KREDITNIM I GRANT – SREDSTVIMA

Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH, koji čine sastavni dio Budžeta FBiH za 2017. godinu, utvrđeni su projekti u nadležnosti Ministarstva, a isti su se finansirali iz kreditnih sredstava, donacija i Budžeta FBiH, odnosno općina. Prema prezentiranim podacima od strane Ministarstva, putem implementacijskih jedinica za realizaciju projekata: Jedinice za šumarstvo PIU, Ureda za koordinaciju (PCU) i Jedinice za upravljanje projektom WATSAN FBiH u 2017. godini, utrošena su sredstva u iznosu od 31.193.362 KM²². Za projekte iz oblasti voda (Zaštita kvaliteta voda i Upravljanjem slivom Neretve i Trebišnjice), Ministarstvo je formiralo Upravljačke timove od strane uposlenika Agencije za vodno područje rijeke Save i Agencije za vodno područje slivova Jadranskog mora, od strane Sektora za vode Ministarstva se vrši praćenje i koordinacija, a u 2017. godini za implementiranje istih utrošeno je 2.795.886 KM.

Pregled utroška sredstava kroz projekte, sa uporednim pokazateljima u odnosu na ugovorene i planirane iznose finansiranja dajemo u Prilogu V.

Na osnovu podataka navedenih u Prilogu V, utvrdili smo da je realizacija projekta u 2017. godini od planiranih 74.757.382 KM izvršeno 31.193.362 KM što je u odnosu na plan 42% i što ukazuje da se planirane aktivnosti u 2017. godini ne odvijaju utvrđenom dinamikom.

Jedinice za implementaciju projekata dostavile su tabelarni pregled sa podacima o izvorima finansiranja, planovima realizacije i izvršenju planova razvojno – investicijskih projekata, koji nisu uskladeni sa podacima is казаним u Aneksu Budžeta FBiH za 2017. godinu (koji je is kazan u milionima KM) gdje je navedeni plan realizacije za 2017. godinu iznosio 114,53 miliona KM a prema podacima Jedinica za implementaciju projekata isti je iznos 74,76 miliona KM.

Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija FBiH²³ predviđeno je da Ministarstvo putem organizacione jedinice u svom sastavu implementira projekte od značaja za Federaciju, koje odobri Vlada FBiH, i upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim za realizaciju projekata. Za obavljanje navedenih poslova, u okviru Ministarstva, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva sistematizovan je Sektor za upravljanje projektima u čijem sastavu se nalaze tri implementacijske jedinice: PIU šumarstva, Ured za koordinaciju projekata za razvoj stočarstva i ruralnog finansiranja (PCU) i Jedinica za upravljanje projektom „Snabdijevanja vodom i sanitacijom u FBiH“ (WATSAN). Kao i prethodnih godina, nije implementiran u dijelu inkorporiranja rada navedene dvije Jedinice za implementaciju projekata (PIU-a i PCU-a) u rad Ministarstva. Utvrdili smo da su jedinice za implementaciju projekata Ministarstvu dostavljali IP obrasce, ali nije prezentirana dokumentacija koja bi mogla potvrditi da je Ministarstvo vršilo

²¹ „Sl. novine FBiH“ br. 66/16

²² Utrošak sredstava kroz razvojno – investicijske projekte koje realizuju Jedinica za šumarstvo PIU, Ured za koordinaciju (PCU) i Jedinice za upravljanje projektom WATSAN FBiH ne is kazuje se u finansijskim izvještajima Ministarstva.

²³ „Sl. novine FBiH“ br. 106/14

koordinaciju, praćenje i izvještavanje o implementaciji određenog broja tekućih projekata koji se realiziraju u okviru jedinica za implementaciju projekata, koji su Planom razvojno investicionih projekata razvrstani u resor Ministarstva. Također, ne možemo potvrditi da Ministarstvo projekte od značaja za Federaciju implementira putem organizacione jedinice u svom sastavu, odnosno da upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim za realizaciju projekata, u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija FBiH.

Ministarstvo je u 2011. godini formiralo Jedinicu za rukovođenje projektom (PMU), dok su unutar općina koje učestvuju u projektu formirani Timovi za implementiranje potprojekata (PIT-ovi) koji su odgovorni za njihovo implementiranje. Sistematisovana radna mjesta u navedenoj Jedinici (četiri) još uvijek nisu popunjena.

Projekat **Unapređenje uvjeta života na selu RLDP i Projekat poljoprivrede i ruralni razvoj ARDP** završeni su 30.06.2016. godine, a završni izvještaj za RLDP je sačinjen tek 27.12.2016. godine i isti dostavljen Ministarstvu 20.03.2017. godine. Završni izvještaj za ARDP je sačinjen 12.01.2017. godine te isti dostavljen Ministarstvu 31.01.2017. godine. **Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su u skladu s Instrukcijom kojom se utvrđuje metodologija za prenos nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnjim korisnicima i podnošenje završnog izvještaja o završetku projekta²⁴ sačinjeni završni izvještaji o završenim projektima i dostavljeni Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH u roku od 90 dana od završetka projekta.**

Iz prezentirane dokumentacije vezano za uspostavljanje knjigovodstvenih evidencija i sačinjavanje finansijskih izvještaja o implementaciji i realizaciji razvojno-investicionih projekata, ne može se potvrditi da su isti uspostavljeni i sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao i ostalim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju donesenim od strane Vlade FBiH. Postojeća knjigovodstvena evidencija koja se vodi u Sektoru za realizaciju projekata, vezano za utrošak sredstava preko posebnih transakcijskih računa, izvan Jedinstvenog računa Trezora FBiH, ne daje realnu sliku o utrošku, kako budžetskih, tako i kreditnih sredstava, obzirom da se nije vodila u skladu sa naprijed navedenim zakonskim i ostalim propisima. Također, nisu prezentirani finansijski izvještaji, koji su se trebali sačiniti u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Obzirom na naprijed navedeno, Ministarstvo nije uspostavilo odgovarajuće knjigovodstvene evidencije i sačinilo finansijski izvještaj za razvojno-investicione projekte, za koje su nadležni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao i ostalim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju donesenim od strane Vlade FBiH.

Za završene projekte po kojima su ostale aktivne kreditne linije plasiranih sredstava finansijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama) koja su se trebale na revolving osnovi koristiti za dalje kreditiranje fizičkih lica i pravnih subjekata u ruralnim područjima koji se odnose na poljoprivredu, to su sljedeći projekti:

Naziv projekta	Implementator	Godina završetka	Plasirana sredstava
1	2	3	4
Projekat Razvoj stočarstva i ruralnog finansiranja/ FBiH (IFAD III – 562 BA)	Ured za koordinaciju (PCU)	2008	12.637.755
Projekat Mala komercijalna poljoprivreda	Jedinice za šumarstvo PIU	2009	10.421.709
Ukupno:			23.059.464

U 2013. godini a zatim i u 2014. godini podnešena je Inicijativa za raskid Ugovora i povrat cjelokupnog iznosa povučenih sredstava iz razloga jer se ne poštuju dogovorenii uslovi od strane banaka i mikrokreditnih organizacija, a iste su i prihvatile tu inicijativu. Subsidijarnim kreditnim sporazumom između Federalnog ministarstva finansija i Nove banke Banja Luka bilo je predviđeno da, nakon završetka projekta PIU šumarstvo prenese svoje obaveze u dijelu praćenja i izvještavanja o korištenju

²⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 111/12

navedenih sredstava, kao i uplaćivanja kamata u Budžet FBiH. Do okončanja revizije nisu prezentirani dokazi da je bilo daljih aktivnosti, niti da su ugovori raskinuti sa bankama i mikrokreditnim organizacijama, ni da je izvršen povrat sredstava, niti možemo potvrditi način korištenja izvršenog replasmana sredstava putem Nove banke Banja Luka.

Preporuke:

- Osigurati da se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizirani poslovi i zadaci vezani za implementaciju projekata od značaja za Federaciju iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, obavlaju u okviru Sektora za upravljanje projektima u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija FBiH;
- Završne izvještaje za projekte koji su realizovani pripremiti i dostaviti Vladi FBiH u skladu sa Instrukcijom kojom se utvrđuje metodologija za prenos nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnjim korisnicima i podnošenje završnog izvještaja o završetku projekata;
- Dosljedno poštivati odredbe zakonskih i ostalih propisa vezano za uspostavljanje knjigovodstvene evidencije, sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna utroška sredstava razvojno-investicijskih projekata;
- U saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti u dijelu: iskazivanja istinitog i tačnog prikazivanja planova i realizacije kapitalnih projekata koji se finansiraju iz ino i domaćih izvora; dogovoriti način upravljanja plasiranih sredstava finansijskim institucijama u vidu kreditnih linija koje su preostale nakon završetka projekata i osigurati nadzor nad plasiranim sredstvima putem kreditnih linija iz razvojno-investicijskih projekata kako bi se obezbijedilo redovno mjesечно izvještavanje i praćenje utroška sredstava u skladu sa ugovorima za utvrđene namjene.

11. KOMENTAR

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva se u ostavljenom roku očitovalo dopisom broj 13-14-906-1/18 od 03.05.2018. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za 2017. godinu. U očitovanju su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koji se odnose na: izradu i izvršenje Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu u 2017. godinu u skladu sa članom 10. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju i način evidentiranja stvorenih obaveza po osnovu poticaja za poljoprivredu iz perioda 2014-2017. godina. Za navedeni dio nalaza nismo mogli prihvati obrazloženja, jer nije priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. Za određeni broj preporuka prezentovane su informacije o preduzetim aktivnostima na rješavanju istih u 2018. godini koje smo prihvatali uz adekvatnu dokumentaciju. Isto je uticalo na izmjenu nalaza revizora u dijelu plate i naknade troškova zaposlenih, te projekta finansiranih kreditnim i grant – sredstvima.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju
institucija FBiH

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Azra Džeko, dipl.oec - Vodja tima

Vildana Hadžović, dipl.oec - Član tima

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	0	0	0	0	0	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća						
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na platu i radnu snagu						
4. Porez na imovinu						
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine						
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi						
Administrativne takse						
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)						
Neplanirane uplate –prihodi						
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II. RASHODI (od 1 do 7)	79.639.537	77.654.057	73.833.666	-240.304	98%
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	2.855.027	2.725.096	2.661.432	-129.931	95%
	Bruto plate i naknade plata	2.502.925	2.392.552	2.335.263	-110.373	96%
	Naknade troškova zaposlenih	352.102	332.544	326.169	-19.558	94%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	262.807	251.627	252.353	-11.180	96%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	666.343	555.754	517.010	-110.589	83%
	Putni troškovi	62.000	52.318	40.113	-9.682	84%
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	104.000	83.367	90.947	-20.633	80%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	55.000	48.789	50.077	-6.211	89%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	40.000	29.210	21.204	-10.790	73%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.000	0	0	-1.000	0%
	Izdaci za tekuće održavanje	110.000	90.852	18.768	-19.148	83%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	21.000	16.766	12.711	-4.234	80%
	Ugovorene i druge posebne usluge	273.343	234.452	283.190	-38.891	86%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	75.855.360	74.121.580	70.402.871	-1.733.780	98%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	999.000	0	0	-999.000	0%
	Tekući transferi pojedincima	26.000	25.936	17.169	-64	100%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	74.789.000	74.054.307	70.203.496	-734.693	99%
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	41.360	41.337	182.206	-23	100%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-79.639.537	-77.654.057	-73.833.666	1.985.480	98%
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	128.000	110.358	39.681	-17.642	86%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	100.000	98.952	26.402	-1.048	99%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	28.000	11.406	13.279	-16.594	41%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	128.000	110.358	39.681	-17.642	86%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-79.767.537	-77.764.415	-73.873.347	2.003.122	97%

IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI		0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti				
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama				
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima				
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća				
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima				
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja				
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo				
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti				
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima				
	Pozajmljivanje javnim preduzećima				
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća				
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima				
	Ostala domaća pozajmljivanja				
	Pozajmljivanje u inostranstvo				
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja				
	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
	Primici od kratkoročnog zaduživanja				
	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu				
	Vanjske otplate				
	Otplate domaćeg pozajmljivanja				
	Otplate unutarnjeg duga				
	Otplate duga po izdatim garancijama				
	Otkup duga				
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-79.767.537	-77.764.415	-73.873.347	2.003.122
					97%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrilo dana 27.02.2018.godine

Šemsudin Dedić, Ministar

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	20.621.842	20.461.434	101%	
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	252	2.374	11%	
2.Vrijednosni papiri				
3.Kratkoročna potraživanja	85.023	92.720	92%	
4.Kratkoročni plasmani				
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	20.536.567	20.366.340	101%	
6.Zalihe materijala i robe				
7.Zalihe sitnog inventara				
8.Kratkoročna razgraničenja				
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.248.571	1.315.774	95%	
9.Stalna sredstva	3.006.152	2.703.299	111%	
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.757.581	1.387.525	127%	
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.248.571	1.315.774	95%	
12.Dugoročni plasmani				
13.Ispравка vrijednosti dugoročnih plasmana				
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15.Vrijednosni papiri				
16.Ispравка vrijednosti vrijednosnih papira				
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18.Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	21.870.413	21.777.208	100%	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	20.621.842	20.461.434	101%	
19.Kratkoročne tekuće obaveze	19.533.984	18.872.353	104%	
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21.Kratkoročni krediti i zajmovi				
22.Obaveze prema zaposlenicima	251.798	233.340	108%	
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24.Kratkoročna razgraničenja	836.060	1.355.741	62%	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0		
25.Dugoročni krediti i zajmovi				
26.Ostale dugoročne obaveze				
27.Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	1.248.571	1.315.774	95%	
28.Izvori stalnih sredstava	1.248.571	1.315.774	95%	
29.Ostali izvori sredstava				
30.Izvori sredstava rezervi				
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima				
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	21.870.413	21.777.208	100%	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 27.02.2018. godine.

Šemsudin Dedić, Ministar

**V PRILOG
RAZVOJNO – INVESTICIJSKI PROJEKTI**

Pregled utroška sredstava razvojno-investicionih projekta								
Implementator	Naziv projekta	Izvor finansiranja	Ugovoreni iznos finansiranja	Realizacija u 2017. godini				
				Realizovano do 01.01.2017. godine	Plan realizacije za 2017. godinu	Realizovano u 2017. god	Ukupna realizacija do 31.12.2017. godine	
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Projekat vodosnabdijevanja i sanitacija u FBiH - WATSAN FBiH	Kredit	112.464.202	22.395.363	31.689.063	2.815.936	25.211.299	
		Grant	33.126.894	25.561.569	2.011.969	0	25.561.569	
		Budžet općina	65.143.335	6.263.268	1.238.765	0	6.263.268	
		Budžet FBiH	1.500.000	53.707	482.098	3.340	57.047	
I. UKUPNO FMPVŠ			212.234.431	54.273.907	35.421.895	2.819.276	57.093.183	
Ured za koordinaciju (PCU)	Projekat razvoja ruralnog poslovanja (RBDP) IFAD I-895-BA	Kredit	20.244.960	561.082	6.718.961	6.430.592	6.991.674	
		Grant	659.150	42.250	263.662	123.004	165.254	
		Budžet FBiH	2.780.000	21.266	1.112.000	218.931	240.197	
II. UKUPNO PCU			23.684.110	624.598	8.094.623	6.772.527	7.397.125	
Jedinice za šumarstvo PIU	Projekt održivog upravljanja šumama i krajolikom - SFLMP	Grant	5.103.674	756.640	2.042.942	493.613	1.250.253	
		Budžet FBiH	92.805	52	1000	10	62	
		Ukupno	5.196.479	756.692	2.043.942	493.623	1.250.315	
	Projekat zaštite od poplava Drine - Drina FPP	Kredit	16.419.401	6.711.106	2.274.969	1.108.647	7.819.753	
		Budžet FBiH	796.245	20	20	10	30	
		Ukupno	17.215.646	6.711.126	2.274.989	1.108.657	7.819.783	
	Projekat hitnog oporavka od poplava - FERP	Kredit	77.190.000	46.483.015	17.455.462	16.015.337	62.498.352	
		Budžet FBiH	7.932.970	30	1.371.370	283.107	283.137	
		Ukupno	85.122.970	46.483.045	18.826.832	16.298.444	62.781.489	
	Projekat razvoja navodnjavanja	Kredit	31.445.001	7.190.105	4.339.234	769.207	7.959.312	
		Budžet FBiH	4.716.748	1.268.843	765.746	135.742	1.404.585	
		Ukupno	36.161.749	8.458.948	5.104.980	904.949	9.363.897	
III. Ukupno PIU			143.696.844	62.409.811	28.250.743	18.805.673	81.215.484	
Agencija za vodno područje rijeke Save i Agencija za vodno područje slivova Jadranског mora	GEF – Zaštita kvaliteta voda	Grant	37.220.000	34.050.427	2.200.000	2.019.466	36.069.893	
		Budžet FBiH	7.170.000	5.638.359	700.000	776.420	6.414.779	
		Ukupno	44.390.000	39.688.786	2.900.000	2.795.886	42.484.672	
	GEF – Neretva i Trebišnjica	Grant	4.545.271	0	0	0	0	
		Budžet FBiH	625.267	0	90.121	0	90.121	
IV. Ukupno Agencije za vodno područje			49.560.538	39.688.786	2.990.121	2.795.886	42.574.792	
Ukupno I+II+III+IV			429.175.923	156.997.102	74.757.382	31.193.362	188.280.584	